

twoja

www.twojamuza.pl

Liszt zakochany w Polkach
Zapomniana pianistka – Maria Szymanowska
Dowartościowanie Paderewskiego
Pianistka Smendzińska nie żyje
Kurzak ambasadorką polskiej muzyki
Bogna Sokorska – Słownik Warszawy
Znakomity rosyjski dyrygent – Baszmet
Chopin i jego Europa po raz siódmy

NR 5 (48) • PAŹDZIERNIK–LISTOPAD 2011 • Cena 10,50 zł (w tym VAT 9%)

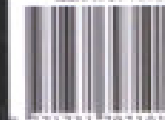
muza

Wrocław stolicą europejskiej kultury
Nowy sezon Opery i Filharmonii Narodowej
Łódzkie Spotkania Baletowe 2011
Wratislavia Cantans
Festiwal Jana A.P. Kaczmarka w Poznaniu
Festiwal Piosenki Filmowej w Toruniu
Warsztaty umuzykalniające
Jaką gitarę i jaki smyczek wybrać?

makład 10 000 egz.

nr indeksu: 3850/82

ISSN 1731-7905

9 771731 790501

1 0 >

Szczęśliwo nieszczęśliwy

Do rąk czytelników trafia książka szczególna, przedstawiająca Chopina jakby w kawałkach, w postaci haseł.

Nowości książkowe

Do tej pory mieliśmy monografie chopinowskie traktujące życie i twórczość Chopina syntetycznie. Były też pozycje zajmujące się różnymi chopinowskimi tematami naukowo i publicystycznie. Na innej półce znajdują się problemowe rozprawy chopinologiczne. Obecnie do rąk czytelników trafia książka szczególna, przedstawiająca Chopina jakby w kawałkach, w postaci haseł. Np. hasło „szczęście” omówione zostało następująco:

„W Liście z 18 września 1830 roku do Wojciechowskiego Chopin napisał:

»Ludzie nazywają często nieszczęściem dziurawy surdut, kapelusz stary itp. rzeczy«.

Czy wobec tego posiadanie całego surduta, nowego kapelusza »i tym podobnych rzeczy« czyni człowieka szczęśliwym?

Władysław Tatarkiewicz – nie byle jaki znawca felicytologii – utożsamia szczęście z trwałym zadowoleniem z życia wziętego w całość. Chopin miał podobne zdanie.

Co – według niego – do takiego zadowolenia jest potrzebne? Dobre zdrowie. Kochająca – własna – rodzina. Życie w wolnej ojczyźnie – z nieograniczoną swobodą poruszania się po świecie. Posiadanie oddanych przyjaciół. Oddawanie się twórczej pracy dla innych. Uznanie dla owoców tej pracy. Czy Chopin był – w tym sensie – szczęśliwy?

Miał oddanych przyjaciół, pracował twórczo i wspaniałe owoce tej twórczości cieszyły się uznaniem u innych. Nie miał zdrowia, nie udało mu się założyć rodziny i nie doczekał się wolności Polski. Był więc szczęśliwy tylko połowicznie. Był więc – żeby użyć jego własnego określenia – szczęśliwo-nieszczęśliwy. Odczuwał zadowolenie – ale tylko niekiedy: nie zawsze. Mógł odczuwać zadowolenie – ale tylko w części swego życia: nie z życia wziętego w całość.

Czy jednak ktokolwiek może osiągnąć więcej?

Chopin nigdy nie żywił w tej sprawie żadnych złudzeń. W liście z 4 września 1830 roku do Wojciechowskiego pisał:

»Nie zawsze człowiek kontent; może kilka chwil w życiu ma się tylko cieszyć i czemuż odrywać się jeszcze od tych złudzeń, które i tak długo trwać nie mogą«.

Z książki, która de facto jest rodzajem encyklopedii chopinowskiej, dowiedzieć się można o stosunku Chopina do pozostałych wartości, o domu rodzinnym (rodzicach, rodzeństwie), o Warszawie i kręgu osób go otaczających, o jego usposobieniu, temperamencie, zdolnościach, sferach emocjonalnej i wolicjonalnej, stylu życia, upodobaniach itp.

Część książki poświęcona jest dziełu Chopina, gdzie poszczególne hasła odnoszą się do wzorców twórczych, ideałów, kunsztu kompozytorskiego, języka muzycznego, uprawianych gatunków etc. Każda kwestia ujęta w hasło, co ilustruje przykład podany wyżej, jest poparta odpowiednimi źródłami pisanymi i ikonograficznymi, ma swoją dokumentację. Rekomendację tej pozycji wystawił swoim nazwiskiem prof. Andrzej Jasiński, pisząc do niej wstęp.

Książkę napisali dwaj autorzy – Anna Brożek i Jacek Jadacki – legitymujących się dwoma zawodami. Oboje są konserwatorami i wykształconymi muzykami (pianistami) oraz filozofami pracującymi w Zakładzie Semiotyki Logicznej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego. Stąd z łatwością poruszają się na terenie muzyki Chopina oraz na polach okołochopinowskich,

Praca podzielona jest na części dotyczące: środowiska społecznego, w którym Chopin wzrastał i funkcjonował, jego osobowości, światopoglądu oraz twórczości. Można ją studiować według przyjętej przez autorów chronologii, a także wybierając hasła (problemy) interesujące czytelnika.

Pozycja ta powinna być w każdej szkole muzycznej, uczelni oraz w podręcznej bibliotece inteligenta.

■

Anna Brożek & Jacek Jadacki, „Fryderyk Chopin. Środowisko społeczne – osobowość – światopogląd – założenia twórcze”, Wydawnictwo Naukowe „Semper”, Warszawa 2010 r., s. 248.

Kupisz w księgarni internetowej na www.twojamuza.pl

